

Brüssel, 7.3.2019
COM(2019) 121 final

2019/0066 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöö lepinguga asutatud kahepoolses järelevalvenõukogus seoses 3. lisa lisamisega kõnealusesse koostöölepingusse

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid (USA) allkirjastasid 2008. aastal tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöö lepingu (edaspidi „leping“). 1. mail 2011 jõustunud lepingu kohaldamisala hõlmas esialgu vaid lennukõlblikkust ja keskkonnakõlblikkuse kontrolli, lennundustoodetele antud kinnitusi ja järelevalvet nende üle ning hooldusüksustele antud kinnitusi ja järelevalvet nende üle. Hiljem laiendati lepingu kohaldamisala nii, et see hõlmas ka töötajatele lubade väljaandmist, töötajate koolitamist, õhusõidukite käitamist ning lennuliiklusteenuseid ja lennuliikluse korraldamist. Kohaldamisala laiendati lepingu muudatusega, mis allkirjastati 13. detsembril 2017 ja mida kohaldatakse ajutiselt alates sellest kuupäevast.

Võttes arvesse lepingu laiendatud kohaldamisala, töötas komisjon, keda abistas Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA), koostöös Ameerika Ühendriikide Föderaalse Lennuametiga (FAA) välja lepingu uue, 3. lisa (FCL-lisa), milles käsitletakse piloodilubade väljaandmist ja mille vastuvõtmine on käesoleva ettepaneku eesmärk.

FCL-lisas käsitletakse olukorda, kus väga paljudel ELis elavatel erapilootidel on FAA poolt USA õigusaktide kohaselt välja antud piloodiluba, kuigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1139 kehtestatud üldeskirjadega nõutakse, et ELi liikmesriikides elavatel pilootidel peab olema ELi õigusnormide kohaselt välja antud piloodiluba.

Tekkinud olukorras on Euroopa Komisjon sunnitud tegema ELi lennumeeskondi käsitleva 3. novembri 2011. aasta määruse (EÜ) nr 1178/2011 alusel erandeid, mille kohaselt ELis elavatel eralende käitavatel pilootidel lubatakse ka edaspidi kasutada oma FAA pilooditunnistustega antud õigusi (nn FCLi erand). FCLi erand pidi kehtima ajutiselt seni, kuni kõnealusele küsimusele leitakse kulutõhus lahendus.

Mõlema lepinguosalise tehniliste asutuste, st ELi puhul EASA ja Ameerika Ühendriikide puhul FAA vahelises koostöös valminud uus FCL-lisa võimaldab FAA erapilooditunnistusi ja pädevusmärkeid tõhusalt ümber vahetada FCL-osa kohasteks ELi erapiloodilubadeks ja pädevusmärgeteks ning vastupidi.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

ELi ja USA koostöö lennuohutuse valdkonnas on osa Euroopa lennundusstrateegiast. Kavandatav FCL-lisa moodustab raamistiku selle tagamiseks, et ELis elavad piloodid käitavad õhusõidukeid ELi õigusaktide kohaselt välja antud lubade või pädevusmärgete alusel, et nende üle teostavad järelevalvet ELi liikmesriikide ametiasutused ning et nad säilitavad oma kvalifikatsiooni ja tõstavad seda ELi koolitusorganisatsioonide kaudu.

Pärast FCL-osa käsitleva lisa vastuvõtmist ei ole FCLi erandit enam vaja.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Lepingu ülesanne on täita liidu lennundusalase välispoliitika põhieesmärk ning sellega soodustatakse lennundustoodetega kauplemist ja nendesse investeerimist. Uus FCL-lisa on kooskõlas liidu üldise lennunduspoliitikaga, kuna see hõlbustab vajalikku koostööd

kolmandate riikide ja nende lennuametitega ning sertifikaatide ja muude asjakohaste dokumentide vastastikust tunnustamist.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise leping, eriti selle artikli 100 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ei kohaldata.

- **Vahendi valik**

Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelisele lepingule uue lisa lisamine on kõige sobivam vahend, tänu millele lepinguosalisel saavad oma erapiloodilube ja pädevusmärkeid vastastikku tõhusalt ümber vahetada teise lepinguosalise erapiloodilubade ja pädevusmärgete vastu.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

EASA pidas ELi liikmesriikide lennuametitega 2013. ja 2014. aastal konsultatsioone FCL-lisa eelnõu teksti ja rakendamise korra üle. Lennuametite esitatud märkusi võeti arvesse FAAGA peetud aruteludes, mille tulemusel töötati välja lisa lõplik versioon.

Lisaks teavitas komisjon ELi liikmesriike kõnealuse lisa väljatöötamisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 alusel loodud komitees ning nõukogus lennunduse töörühmas, a) esitades aruanded kahepoolses järelevalvenõukogus uue lisa üle peetud arutelude kohta ja b) valmistades ette nõukogu otsust (EL) 2018/61, millega lepingu kohaldamisala laiendatakse nii, et muu hulgas hõlmab see ka töötajatele lubade väljaandmist ning nende koolitamist.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Euroopa Komisjoni abistas uue FCL-lisa väljatöötamisel EASA. EASA ja FAA võrdlesid erapiloodilubade väljaandmise regulatiivseid nõudeid ELis ja USAs. See 2014. aastal lõpule viidud võrdlus võimaldas kindlaks teha ka ELi ja USA süsteemide regulatiivsed erinevused, mille puhul kehtivad nn eritingimused, mis on sätestatud kavandatavas FCL-lisas.

EASA korraldas ka FAA hindamise, et luua usaldus USA piloodilubade süsteemi suhtes. Kõnealuse hindamise käigus külastas EASA FAA peakorterit Washingtonis, Washingtoni piirkonna lennustandardite bürood (Washington Flight Standards District Office) ning kahte FAA sertifitseeritud lennuõppeasutust (veebruar 2013). Lisaks tutvus EASA Mike Monroney lennunduskeskust (Mike Monroney Aeronautical Center) külastades järgmiste FAA

talitustega: piloodikatestandardite osakond (Airman Testing Standards Branch), pilootide sertifitseerimise osakond (Airmen Certification Branch) ja FAA akadeemia regulatiivsete standardite osakond (FAA Academy Regulatory Standards Division) (aprill 2013). Hindamine piirdus erapiloodilubade ja nendega seotud instrumentaallennupädevusmärgetega; see on kooskõlas kavandatava FCL-lisa kohaldamisalaga.

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Mõju ELi eelarvele puudub.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

ELis koordineerib uue FCL-osa rakendamist EASA. Üksikasjalik rakenduskord määratakse kindlaks lubade andmise rakenduskorras, mille lõpliku väljakujundamisega tehnilised asutused EASA ja FAA praegu tegelevad (dokument peaks valmima uue FCL-lisa vastuvõtmise ajaks).

FCL-lisa rakendamise üle teostab järelevalvet eelkõige piloodilubade koordineerimise ühisnõukogu, mis annab aru lepingu alusel loodud kahepoolsele järelevalvenõukogule. Piloodilubade koordineerimise ühisnõukogu esitab kahepoolsele järelevalvenõukogule korrapäraselt aruandeid.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

1. jagu „Eesmärk ja kohaldamisala“

Selles jaos tutvustatakse FCL-lisa kohaldamisala ja eesmärki, milleks on nõuetele vastavuse järeluste ja dokumentide vastastikune tunnustamine ning tehnilise abi andmine erapiloodilubade väljaandmiseks ja järelevalve teostamiseks nõuetele vastavuse üle.

Lisa kohaldamisala hõlmab FCL-osa nõuetele vastavaid ELi erapiloodilube ja FAA erapilooditunnistusi ning muid FCL-osa kohastes ELi erapiloodilubades ja FAA pilooditunnistustes sisalduvaid erapiloodiõigusi, samuti ühe kolbmootoriga maalennukite ja mitme kolbmootoriga maalennukite kategooriasse kuuluvate õhusõidukite ühepiloodilendudega seotud öö- ja instrumentaallennupädevusmärkeid, v.a tüübipädevusmärkeid.

2. jagu „Mõisted“

Selles jaos määratletakse FCL-lisas sageli kasutatavad tehnilised mõisted.

3. jagu „Piloodilubade koordineerimise ühisnõukogu“

Selle jaoga luuakse piloodilubade koordineerimise ühisnõukogu, mis annab aru kahepoolsele järelevalvenõukogule ja vastutab FCL-lisa tulemusliku rakendamise eest. Piloodilubade koordineerimise ühisnõukogu tööd juhivad ühiselt EASA ja FAA lennustandardite direktorid. Piloodilubade koordineerimise ühisnõukogu peamised ülesanded on järgmised:

- (a) lubade väljaandmise rakenduskorra väljatöötamine, heakskiitmine ja läbivaatamine;
- (b) asjakohaseid ohutusküsimusi käsitleva teabe vastastikune jagamine ja tegevuskavade koostamine nende lahendamiseks;
- (c) FCL-lisa järjekindla rakendamise tagamine;
- (d) teabe vahetamine selliste eeskirjade kavandamise ja käimasoleva koostamise kohta, mis võivad mõjutada FCL-lisa alust ja kohaldamisala;
- (e) teabe vahetamine kummagi lepinguosalist piloodilubade väljaandmise süsteemi selliste oluliste muudatuste kohta, mis võivad mõjutada FCL-lisa alust ja kohaldamisala;
- (f) selliste tehniliste küsimuste lahendamine, mis kuuluvad tehniliste asutuste ja lennuametite pädevusse ning mida madalamal tasemel ei ole võimalik lahendada, ja
- (g) kõnealuse lisa muutmist käsitlevate ettepanekute esitamine kahepoolsele järelevalvenõukogule.

4. jagu „Rakendamine“

Selles jaos on esitatud üksikasjalikud tingimused FAA pilooditunnistuste ja pädevusmärgete ümbervahetamiseks FCL-osa kohasteks ELi lubadeks ja pädevusmärgeteks ning et FCL-osa kohaste ELi lubade ja pädevusmärgete ümbervahetamiseks FAA pilooditunnistusteks ja pädevusmärgeteks.

Lisaks sisaldab 4. jagu sätteid, milles käsitletakse piloodilubade väljaandmisega seotud tehnilist abi, FCL-osa kohase ELi loa või FAA pilooditunnistuse originaali autentsuse kinnitamist ning teabe vahetamist selliste õigusnormide, menetluste, poliitikavaldkondade või standardite läbivaatamise kohta, mis võivad mõjutada FCL-lisa rakendamise alust.

5. jagu „Teabevahetus ja koostöö“

See jagu sisaldab sätteid FAA, EASA ja vajaduse korral liikmesriikide lennuametite vahel toimuva teabevahetuse ja koostöö kohta. Kõnealune jagu hõlmab ka sätteid FCL-lisa mitmesuguste tehniliste aspektidega seotud kontaktpunktide määramise kohta.

6. jagu „Kvalifikatsiooninõuded nõuetele vastavuse järeltunnustamiseks“

See jagu sisaldab põhinõudeid, mida ametiasutused peavad kohaldama pilootide üle teostatava regulatiivse järelevalve süsteemi tulemuslikkuse, selle õigusliku ja regulatiivse struktuuri ning vahendite, koolitusprogrammide, dokumentide ja andmete, asutusesisese tegevuspoliitika, menetluste ja kvaliteedisüsteemide suhtes.

Kõnealune jagu sisaldab ka sätteid, milles käsitletakse eespool nimetatud süsteemide tulemuslikkuse esialgset ja jätkuvat tõendamist, sealhulgas lepinguosaliste osalemist teineteise kvaliteediauditites ja standardimistegevuses, kvaliteedi- ja standardimisaruannete vahetamist ning muud asjakohast teavet, mis võib olla vajalik selleks, et säilitada lepinguosaliste jätkuv usaldus teineteise süsteemide vastu.

7. jagu „Lõivud“

Vajaduse korral tuleb seoses piloodilubade ja pädevusmärgete ümbervahetamisega teise lepinguosalise piloodilubade ja pädevusmärgete vastu maksta lõivu kooskõlas lepingu artikliga 14 ning kohaldatavate õigus- ja regulatiivnõuetega.

1. liide „Eritingimused“

Liide sisaldab eritingimusi, mida EL kohaldab seoses FCL osa kohase ELi loa või pädevusmärke väljaandmisega FAA pilooditunnistuse või pädevusmärke alusel, samuti eritingimusi, mida FAA kohaldab seoses FAA pilooditunnistuse või pädevusmärke väljaandmisega FCL osa kohase ELi loa või pädevusmärke alusel.

Need eritingimused on täiendavad regulatiivsed nõuded, mida tuleb lubade ja pädevusmärgete ümbervahetamisel kontrollida, et võtta arvesse erinevusi ELi ja USA erapiloodilubade väljaandmise regulatiivsete süsteemide vahel.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöö lepinguga asutatud kahepoolses järelevalvenõukogus seoses 3. lisa lisamisega kõnealusesse koostöölepingusse

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Ühenduse vaheline tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alane koostöö leping (edaspidi „leping“) jõustus 1. mail 2011¹.
- (2) Lepingu üks peamisi eesmärke on parandada Euroopa ja Ameerika Ühendriikide pikaajalist koostöösuhet, et tagada tsiviillennundusohutuse kõrge tase kogu maailmas ning viia liigsest regulatiivsest järelevalvest tulenevad majandustõkked lennundussektori ja ettevõtjate jaoks miinimumini.
- (3) Lepingu muudatusega 1² laiendatakse lepingu artikli 2 punkti B kohaldamisala nii, et see hõlmaks ka töötajatele lubade andmist ja nende koolitamist.
- (4) Lepingu artiklis 5 (muudetud) on sätestatud lepingu uute lisade väljatöötamine lepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes.
- (5) Mõlemad tehnilised asutused, st ELi puhul Euroopa Lennundusohutusamet ja USA puhul Föderaalne Lennuamet, on teinud kahepoolsele järelevalvenõukogule ettepaneku võtta vastu otsus, millega kehtestatakse lepingu uus 3. lisa, mis hõlmab nõuetele vastavuse järelduste ja dokumentide vastastikust tunnustamist ning tehnilise abi andmist erapiloodilubade väljaandmiseks ja nõuetele vastavuse kontrollimiseks.
- (6) Erapiloodilubade ja teatavate pädevusmärgete lihtsustatud ümbervahetamine teise lepinguosalise erapiloodilubadeks ja pädevusmärgeteks moodustab raamistiku, millega tagatakse, et Euroopa Liidus elavad piloodid käitavad õhusõidukeid ELi määruste kohaselt välja antud lubade või pädevusmärgete alusel, et nende üle teostavad järelevalvet ELi liikmesriikide ametiasutused ning et nad säilitavad oma kvalifikatsiooni ja tõstavad seda ELi koolitusorganisatsioonide kaudu. Lisaks toob see

¹ ELT L 291, 9.11.2011, lk 3–44.

² ELT L 11, 16.1.2018, lk 3–5.

märkimisväärsed praktilist kasu paljudele liidus ja USAs elavatele pilootidele, kahjustamata seejuures lennuohutust.

- (7) Lepingu artikli 19 punktiga C on ette nähtud, et lisad jõustuvad lepingu artikli 3 kohaselt loodud kahepoolse järelevalvenõukogu otsuse alusel.
- (8) Uus piloodilube käsitlev 3. lisa tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita.
- (9) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsuse 2011/719/EL (Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöö lepingu sõlmimise kohta) artikli 4 lõikes 3 on sätestatud, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 9 kujundab nõukogu komisjoni ettepaneku alusel kvalifitseeritud häälteenamusega seisukoha, mille liit võtab kahepoolses järelevalvenõukogus täiendavate lisade vastuvõtmise suhtes kooskõlas lepingu artikli 3 punkti C alapunktiga 7 ja artikli 19 punktiga C,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöö lepingu artiklite 3 ja 19 kohaselt kahepoolses järelevalvenõukogus Euroopa Liidu võetav seisukoht, milles käsitletakse kahepoolses järelevalvenõukogus vastu võetavat otsust lepingu 3. lisa vastuvõtmise kohta, põhineb käesolevale otsusele lisatud kahepoolse järelevalvenõukogu otsuse 0010 eelnõul.

Artikkel 2

Käesolevaga volitatakse liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi lennundusdirektorit, kes on kahepoolse järelevalvenõukogu kaasesimees ja liidu esindaja, alla kirjutama kahepoolse järelevalvenõukogu otsusele 0010.

Artikkel 3

Pärast kahepoolse järelevalvenõukogu otsuse vastuvõtmist avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*